

Iben Krogsgal

Ti noveller om alt fra
synd til nåde

Indhold

Trolden.....	3
Brunch.....	10
Spritbilist.....	14
Bukserne.....	19
Mørket.....	24
Hamsteren.....	29
Almas helvede.....	34
Ulrik	38
Uret	41
Legenden om fyrsten	45
Stikord og grundtemaer	49

Trolden

Der var en dame i vores by, Viola hed hun. Viola Kandinskij. Alle børn kendte hende, fordi hun var så ufatteligt grim. Hun var højere end en mand, bredskuldret, radmager og helt indsunken i ansigtet. Kinderne lignede sorte huler og hendes øjne lå dybt inde bag en ligbleg, klippeagtig pande. Hun gik altid med mørkegrønne kjoler, snørestøvler og sort hat, og inde under hatten havde hun horn, sagde vi. Vi kaldte hende Trolden.

Trolden boede i en lejlighed i et af de gustne kvarterer nede ved havnen. Hun boede alene, var tilflytter fra en anden by, og ingen vidste, hvad hun levede af, men der gik rygter om, at hun levede af en stor arv. Hver dag gik hun tur med sin lille taske over armen gennem kvarteret nede ved havnen, ud gennem Nordbyen gennem viadukten, langs landevejen ned til det uhyggelige område, vi kaldte Sumpen. Sumpen var en tynd skov af mørke, afskallende nåletræer rundt om en kæmpe stor mose, der boblede af frøer og sorte, rådne træstammer. På stien ind til mosen stod et håndmalet skilt med indskriften "pas på vandhullerne", og alle børn vidste, at mosen ikke bare var dyb men noget meget mere frygteligt: den var bundløs. De fleste af os kom ud til mosen sidst i april, når vi sammen med vores biologilærer skulle fiske klaser af haletudseæg op i gamle syltetøjsglas.

Og så var der dem, der løb derud uden at få lov, bare fordi de ville udspionere Viola Kandinskij. De vidste nemlig, at hun altid gik rundt om mosen og satte sig på resterne af en bænk lige der, hvor skovstien endte i et ufremkommeligt krat af græs, knækkede stammer og siv. Der spiste hun sin madpakke, drak kaffe af en lillebitte termokande og sluttede af med at smide brødstumper ud til rågerne på den tilgroede sti.

Den dag, jeg vil fortælle om, skete der noget underligt, som forandrede vores by for altid. Nu har jeg endnu ikke fortalt dig, hvad vi gjorde, når vi mødte Trolden, det var ret ondskabsfuldt: Vi nejede (os som var piger) eller bukkede (dem som var drenge) og spurgte

”Skal vi danse?” Og så løb vi. Vi benede afsted. Mens vi fnes eller rakte tungen ud af munden og sagde bræklyde. Det var et fast ritual, det var sådan man hilste på Trolden i vores by, og jeg tror, hun blev budt op til dans mindst ti gange om dagen.

Engang fortalte jeg det til min mor, ikke for at sladre, bare fordi jeg ville høre, hvad hun sagde. Hun sagde, at vi skulle lade være med det pjat, det var ikke sikkert, Viola Kandinskij syntes, det var sjovt. Mere sagde hun vist ikke. Men jeg fortalte hende heller ikke, at *alle* børn gjorde det hver dag, og måske glemte jeg også at sige, at vi kaldte hende for Trolden.

En efterårsdag var Trolden som sædvanlig ude at gå tur. Det var en eftermiddag efter skoletid, det var sidst i oktober, og et par dage før havde en storm revet grene over og raseret i haverne, så byen flød med affald, blade og pap, der kurede hen over fortovene. Fire drenge fra min skole - den ene var min storebror - var løbet ud til sumpen for at følge efter Trolden, som netop var gået gennem byen med sin sorte hat og havde sat sig på bænken for at spise. Da drengene fik øje på trolden, fik de lyst til at lave lidt sjov. Et stort fyrretræ var knækket midt over i stormen, og nu hang det som en flosset bro ud over mosen. De massive grene lignede årer, der stak ned i mosevandet, og stammen flød i vandet som en vildtvoksende flåde.

Drengene samlede nu hver en lille bunke sten og klatrede ud på træet, som lå cirka tyve meter ude i vandet i lige linje med bænken inde på land. Da de var kravlet ud for enden af stammen, rejste den dreng, som vi kaldte købmandens Ole, sig op og begyndte at kyle sten i vandet. Han sigtede efter punktet lige foran bænken, og første gang, han ramte plet, sprøjtede det kolde, stillestående vand lige op på Troldens kjole. De andre drenge kom også op at stå, de hujede og råbte ”Skal vi danse?”, og de kylede sten afsted, som ramte med tunge, dybe plump. Men Trolden blev siddende, hun spiste bare videre, som om drengene ikke var der. Hendes kjole fik store mørke plamager, hatten dryppede, madpakkepapiret klaskede i hendes hænder. Men hun sagde af én eller anden ubegribelig grund ikke noget. Spiste bare tavst og udtrykssløst.

Så havde drengene ikke flere sten. Efter nogle sekunder bøjede købmandens Ole sig frem og begyndte at hive og slide i en af

fyrregrenene. Den sad godt fast, og han rejste sig og trak af alle kræfter, indtil han pludselig mistede balancen, og grenen svirpede tilbage. Han styrtede baglæns i mosen med et vildt skrig.

Drengene stod helt stille og stirrede ned i mosen. Ringene i vandet flød ud, Ole kom ikke op. Efter nogle øjeblikke kom hans ene hånd til syne. Hvid og udspilet, den stak lige op i luften. Så forsvandt den. Drengene begyndte at råbe, de gik i panik. De vaklede skrigende hen over stammen ind på land, og derinde fra fik de øje på Trolden. Hun havde rejst sig op og var ved at trække tøjet af. Hun var allerede af med støvlerne og hatten, hun flænsede kjolen over hovedet og så sprang hun i.

Der gik måske to minutter. Troldens hvide krop sank og dukkede op, hun gispede og dykkede og forsvandt langt ude bag stammen. Så poppede troldehovedet frem igen som en prop ude midt i mosen. Øjeblikket efter kom Oles livløse ansigt til syne. Uden en lyd bugserede hun ham ind på land, hurtigt og kraftfuldt.

Min bror og de andre drenge løb hende i møde, hun lagde Oles krop foran bænken og bøjede sig ned, mens de stod rundt om. Hun arbejdede som en mand, trykkede ham på brystet og lagde øret til hans mund. Pustede, ventede, pustede. Han gylpede vand og hostede. Trolden rystede, hele hendes krop klaprede, hun lænede sig udmattet tilbage og stod foran dem med langt sort heksehår og gennemblødt underkjole. Og så var det, at de ikke kunne undgå at se det, de aldrig kunne glemme igen: At inde under det hvide underkjolestof havde Trolden ikke to, men *tre* hængebryster.

En af drengene råbte. Så gik Trolden ligesom lidt forvirret baglæns, helt vild i øjnene. Hun havde fået øje på den mand, der dukkede frem omme bag drengene og stod på stien og stirrede på hende. Hun famlede ved bænken, tog sit tøj og styrtede som et forfærdet, klaprende skelet ind i skoven.

Næste dag vidste alle i byen, at Viola Kandinskij havde reddet købmandens Ole fra at drukne i sumpen. Det stod med tykke bogstaver på forsiden af avisen, og det blev fortalt i lokalradioen, og også i vores lille skole blev der gjort et stort nummer ud af historien. Manden, der havde set det hele, var den gamle revisor Sandbeck, og han fortalte til alt og alle, hvordan Viola havde været tæt på at drukne og kun med nød og næppe var vaklet udmattet i land med

drengen i sin favn. At hun havde været bleg og rystet i blikket, at hendes tøj var revet i stykker, at hun havde været lige ved at besvime. Men han sagde ikke noget om hendes tredje bryst.

Hele byen var voldsomt optændt af taknemmelighed. Der var ingen ende på den rosende omtale af Viola Kandinskij, vi snakkede alle sammen om hende. Allerede samme aften som ulykken havde Oles forældre ringet på døren hos Viola Kandinskij. Fordi Oles far var byens købmand, havde han pakket en overdådig kurv med vin, blomster, kaffe, frugter og chokolade. Men Viola ville ikke have den! Hun åbnede bare døren, kiggede kort på kurven og sagde "nej tak". Så lukkede hun igen.

Det var et slag i hovedet på Oles forældre. De forstod det ikke. Hjemme i huset bag købmandsbutikken brød Ole sammen og fortalte grædende, at han og drengene havde kastet med sten efter Viola. Købmanden blev ude af sig selv. Næste dag gik han sammen med de fire drenge og deres forældre op til Viola. De havde en check med - på 1000 kroner - og det var mange penge dengang! For den kunne Viola både købe nyt tøj som erstatning for det, der var blevet ødelagt i mosen, og hun kunne forkæle sig selv i lang tid. Drengene havde skrevet deres navne på et postkort, og købmanden havde skrevet:

"Som et lille plaster på såret"

Men Viola ville ikke tage imod pengene. Hun ville heller ikke have kortet. Hun lukkede bare døren og var fra da af tavs som graven. Hun ville hverken tale med avisens journalist eller sine naboer eller Sandbeck eller mine forældre eller nogen andre. Når folk nærmede sig hende på gaden, så hun ned i jorden og gik hurtigt videre. Hun nægtede at sige noget som helst om den eftermiddag i sumpen.

Det er en usædvanligt beskeden femoghalvtresårig dame, der den 19. oktober reddede en 12-årig dreng fra at drukne i mosen. Viola Kandinskij vil hverken udtale sig til avisen eller have nogen form for belønning. Hun fortsætter et stille liv som beboer i Asylgade, hvor hun har boet i fire år.

Sådan stod der i avisen, og så troede vi nok, at sagen var ude af verden. At livet i byen gik videre, selvfølgelig med den lille forskel, at vi børn nu lod Trolden gå i fred.

Men købmanden var en uforbederlig ildsjæl, og han nægtede at give op. Sempelthen nægtede! Han arrangerede en juleindsamling til Viola, og mens vi børn gik fra hus til hus med raslebøsserne og samlede ind til "heltinden fra Asylgade", fik nogen den idé, at man kunne indstifte byens egen pris, *Den Gode Gengælds Pris*. Viola Kandinskij skulle være den første modtager, og hun ville få prisen overrakt af vores borgmester, når juletræet på rådhuset skulle tændes i skumringstimen på den første dag i december.

Vi syntes alle sammen, at det var en fantastisk idé! Både børn og voksne samlede ind til prisen, og det væltede ind med mønter og sedler. Der blev bagt klejner og pebernødder og lavet boder, tømmeren byggede et podie, vores pensionistorkester øvede sig på julesange og en særlig prissang. Både borgmesteren og købmanden ville holde taler.

Jeg husker, der var en virkelig intens julestemning i byen. Det sitrede og glitrede af hemmeligheder i gaderne. Alle var enige om, at Viola Kandinskij ikke skulle slippe afsted med at gemme sig længere. I fire år havde hun tålmodigt fundet sig i lidt af hvert fra os, og nu var det på tide, at vi lærte hende, hvordan byen i virkeligheden var.

Det eneste, vi manglede, var at få Viola til at komme. Ingen troede på, hun ville dukke op, hvis hun blev inviteret. Derfor blev det besluttet, at Viola skulle 'kidnappes' om eftermiddagen, når hun gik sin tur. Købmanden og borgmesteren ville selv stå nede på havnen og fortælle hende den glædelige nyhed, og om nødvendigt "slæbe hende med", som de sagde. Hun *kunne* ikke blive fri denne gang!

Men da dagen kom, og de to mænd stod i festtøj og ventede nede på havnen, kom hun ikke. Borgmesteren måtte selv gå den tunge gang op til hendes lejlighed og ringe på. Efter lang tids kimen åbnede hun endelig og meddelte kort, at hun ikke skulle have nogen pris.

Så stod vi der, hele byen. Borgmesteren ankom ligbleg i hovedet til festpladsen. Hvad skulle vi gøre? Aflyse festen? Vi stod foran juletræet og blev mere og mere oprørte. Borgmesteren steg op på podiet og beklagede, at prismodtageren af uransagelige grunde ikke

ønskede at modtage byens hyldest. Købmanden overtog talerstolen og holdt sin takketale til Viola med dirrende stemme. Han sluttede af med at sige:

- Det kunne have været rart, hvis fru Viola Kandinskij selv havde været tilstede. Men desværre er *nogen* her åbenbart for fine til os *andre*!

Der gik et gisp gennem forsamlingen. Jeg tror, det var her, stemningen i byen for alvor vendte. Hvad bildte hun sig egentlig ind? Det kunne godt være, hun kunne være en fandens karl, og en mestersvømmer, når børn var ved at drukne, men hvad lignede det at behandle os på den måde? At nægte at tage imod vores gave? Vi havde stået på den anden ende for hende, frosset og knoklet og forberedt det hele, og så afviste hun os. Og det var, som om vi alle sammen, lige der midt på den strålende og julepyntede rådhusplads, pludselig begyndte at tænke videre på den samme, frygtelige tanke: At måske var Viola Kandinskij i virkeligheden slet ikke så god. At måske var hun i virkeligheden bare en kold og selvoptaget og utaknemmelig ko.

Og midt på den glitrende festplads, mens forbitrelsen lyste bleg ud af de voksnes ansigter, hørte vi købmandens Ole råbe noget, der fik os til at tie helt stille. Han råbte:

- Viola Kandinskij har tre bryster. De hænger helt nede på maven. Vi så det selv!

Der gik et sæt igennem os.

- Ja! Det er rigtigt, råbte min bror, - tre slatne patter. De stak ud gennem hendes underkjole, lissom flade yvere.

Vi stirrede over på Sandbeck, den gamle revisor, der havde set det hele. Han så sig langsomt rundt. Så sagde han, mens han nikkede:

- Hun er et misfoster. Jeg ville helst ikke skræmme nogen, men hun så forfærdelig ud.

Vi gispede. Først var der ingen, der sagde noget. Vi så nervøst rundt på hinanden. Så skar vi ansigter, vrængede næser, stak tungerne ud. Så begyndte to damer at fnise. Så hviskede en lille pige "aaaad". Og så spyttede og sprøjtede vi et kæmpegrin ud ad lungerne, ud over festpladsen, et fælles tyrebrøl, der kom helt nede fra bunden af maverne.

Fra den dag i december talte vi børn i byen til tre, hver gang Trolden gik tur på gaden.

”En to... treeeee!” råbte vi og styrtede afsted.

Og så lod vi, som om vi malkede luften helt nede ved knæene.

Trolden svarede ikke igen. Hun kiggede bare ned i jorden under sin sorte hat.

Jeg tror nok, at jeg engang imellem havde lidt ondt i maven. At jeg drømte om at ringe på hos Trolden en dag og sige undskyld.

Men det var noget pjat. For alle i byen vidste, at Viola Kandinskij selv havde fortjent det. Hun kunne bare have opført sig ordentligt. Ligesom os.

Brunch

Han vågnede og tænkte: I dag vil jeg starte forfra! I dag vil jeg være glad. Jeg vil sige tak for mad, jeg vil tage tallerknerne af bordet, jeg vil fortælle mor, at hun er den bedste mor i verden. Alt er godt, alt *bliver* godt!

Han gik ud på badeværelset, hvor mor var ved at tage øreringe på. Det var lørdag, de havde fri.

- Skal vi køre en tur på havnen i eftermiddag? spurgte hun.

- Det kan vi godt, sagde han og smilede, selvom noget i maven gjorde ondt.

- Så køber vi en is og ser hvad der sker, sagde mor.

Han nikkede og tog strømper på. Han vidste godt, at der ikke ville ske så meget. Huset var stille, lidt som en kirke, selvom ingen var døde. Det var, som om hoveddøren var blevet smækket, at han selv lige var gået. Som om han ikke rigtig var der. Som om hans krop var ovre i det gamle hus, som om han stadigvæk boede der.

Men nu *ville* han ikke være ked af det mere. Nu *ville* han ikke græde mere. Han ville ikke tænke mere på, hvilken dag mor og far holdt op med at elske hinanden. Han ville ikke tænke på den aften, de stod tavst i indkørslen og stirrede på hinanden i mange minutter, mens bilmotoren kørte og bagsmækken stod åben. Han ville ikke tænke på mors tårevædede skrift på flyttekasserne. Han ville ikke tænke på den tomme plet på deres fingre fra der, hvor deres ringe havde siddet. Han ville ikke tænke på den dyre flaske rødvin, den der stod "Til vores bryllupsdag" på, som far havde åbnet foran mor og lydløst hældt i håndvasken, som om han lukkede blod ud af armen. Han ville ikke tænke på, at mors mascara var flydt ud under øjnene, når han kom fra skole. Det skulle blive godt nu. Det blev godt nu! Han lukkede øjnene, knyttede hænderne og lovede sig selv det: Jeg vil gøre det bedre!

Ude i køkkenet havde mor tændt radioen og sat kaffe over. Hun stod med ryggen til. Solen skinnede ind gennem hækken i deres nye

rækkehus, og i radioen talte en mand om spisesteder, der fik stjerner. Pludselig slog det ham! Restauranten! De cyklede forbi den, den første dag efter de var flyttet ind. Den hed "Lotus" og der var små, runde borde med ternede duge på fortovet. Der var rødstribede parasoller, og hyggelige kunstige flammer i et glasrør, og der havde siddet to kvinder og drukket hvidvin. Mor havde sagt, at *der* ville hun gerne spise engang, hvis de igen fik råd. Hun havde smilet og sagt, at "Lotus" godt nok var noget *lidt* andet end McDonalds.

Jeppes trak vejret hurtigere. Han gik ind på sit værelse og fandt læderpungen fra Italien frem. Talte hvor meget han havde. Trehundredeogtreogfirs og to euro. Mon ikke det var nok til en gang rigtig lækker brunch på "Lotus?" Han lukkede forsigtigt døren ind til sit værelse og tændte for iPad'en. Det snurrede i fingrene. Han googlede nummeret og ringede op:

- Goddag, du taler med Jeppe Riis. Jeg vil godt høre, hvor meget I tar for en brunch for to? Vi er en voksen på treogfyre og så en på tretten.

- Det koster hundredeniogfyre pr. person for alle over tolv år, og det er indtil kl. 13, sagde en mand.

- Er det så sådan en lækker brunch med kaffe og det? spurgte Jeppe.

- Nej, kaffen kommer derudover, men ellers ja, svarede manden.

Jeppes blev svulmende stor i brystet.

- Så vil jeg godt bestille to brunch til at spise ude på fortovet om en halv time! sagde han.

Han lagde på og gik ud i køkkenet. Mor stod med ryggen til og skar franskbrød.

- Mor, jeg tror lige, du skal lade være med det der, sagde han hemmelighedsfuldt.

- Hvad mener du? sagde hun.

- Jeg tror bare lige, du skal lægge det der fra dig og komme med mig. Vi skal noget!

Hun så forundret på ham. Han tog hende i hånden og trak hende ud i gangen.

- Kom, momse, sagde han.

Hun skiftevis smilede og rynkede panden, mens de cyklede ud ad villavejen. Han boblede og bruste, men han sagde ikke noget. Heller ikke da de drejede ind på gaden med restauranten. De cyklede lige

forbi den og fortsatte som om ingenting. Så bremsede han pludselig hårdt og vendte sig om mod hende og sagde:

- Hov! Vi er vist kørt for langt.

Han kunne se, at hun havde gættet det. Hun rystede på hovedet, så lidt forvirret ud, skulle lige til at sige noget. Et uroligt smil bredte sig fra hendes mund.

- Vi skal have brunch, mor, jublede han. - Og det er mig, der gir! Og nej, mor, det er ikke for dyrt!

- Men, Jeppe..., hviskede hun.

- Ikke noget men, mor. Jeg HAR råd!

Hun så på ham, så han blev helt svimmel. Han havde lyst til at le højt. Så glad havde hun ikke set ud længe. De vendte cyklerne og fik plads ved et bord på fortovet foran en af de flotte, kunstige fakler. Han bestilte "to bruncher med det hele" og selvfølgelig kaffe til hende. Hver gang, hun skulle til at indvende noget, sagde han bare "a a" og lagde fingrene på hendes læber:

- A a, mor! Du tier stille!

De fik hjemmebagt brød og marmelade og pølser og scrambled eggs og honning og det smagte vidunderligt. Han fik hendes Nutella, og hun fik hans ost.

- Det er godt nok ikke McDonalds det her, vel mor? sagde han.

Hun smilede og rystede på hovedet, hun kunne vist slet ikke spise al den gode mad.

- Mor, sagde han. - Jeg *er* faktisk glad for mit nye værelse, og du må undskylde, hvis jeg har været sur. Jeg synes bare, at vi skal til at ha det godt. Og *du* skal ha det godt!

- Du er den dejligste dreng i verden, sagde mor. - Ved du godt det?

Hun tog hans hånd, hendes øjne var blanke.

- Jeg kan bare ikke bære, at du bruger alle dine penge på det her, sagde hun.

- Tjaa, det bliver du så nødt til! sagde han. - Der er ting, man bare må finde sig i!

Han kunne næsten ikke sidde stille. Kroppen ville mere. Den ville danse og springe op på taget og hoppe hen ad fortovet. Hvorfor havde han ikke tænkt på det før? Hvor nemt det var at være glad, hvor godt det hele kunne blive.

Så bippede mobiltelefonen i lommen. En lillebitte anelse fór som en hurtig skygge ned i kroppen. Som om der var noget, han helt havde glemmt. Eller gjort. Eller skulle have gjort. Han stivnede. Pludselig lignede de halvtomme brunchtallerkner landskaber af indvolde, og en Nutellamad med hans tandsæt grinede hånligt som et gebis. Om lidt var hans pung tom, om lidt havde han ikke flere penge. Vinden trak koldt hen over dugen, og en serviet fløj op fra en klat smør ud over bordkanten. Den kunstige fakkellugtede stærkt og skærende af petroleum. Han tog langsomt telefonen op af lommen og kiggede på den. Beskeden var fra far. Øjeblikket skyllede ham omkuld, ligesom indefra. På skærmen stod:
"Jeg savner dig SÅ meget. Kh far."

Der stod ikke andet. Men i det øjeblik vidste Jeppe, at han lige havde gjort noget frygteligt, noget utilgiveligt, og det eneste, han kunne høre i hele verden var en stemme, der blev ved med at hviske:

Hvor er du led, hvor er du led, hvor er du led.

Spritbilist

Det er mørkt udenfor, oktobervinden rusker i ruderne, af og til kører en bil forbi ude på landevejen. Klokken er ti om aftenen, og uden for huset hæver de sorte træstammer sig mod stjernehimlen. Lygten ved hoveddøren kaster et undervandsagtigt skær ud over gårdspladsen, og i køkken-alrummet er fjernsynet tændt. Manden i huset har lige lagt et magasin fra sig og ligger i sofaen med krydsede ben. Kvinden smører en madpakke, mens hun læser på den Ipad, der ligger foran hende på bordet. Barnet i huset er i sit værelse. Han har sovet i en time, der er faldet lidt gullig væske fra hans ene øre ud på puden, han er bleg og varm.

Det ringer på døren. Kvinden og manden kigger på hinanden, de venter ikke nogen, det er sært. Manden rejser sig fra sofaen og går ud og åbner døren. Der står en kvinde derude, hun taler utydeligt, hun siger, hun er kørt i grøften længere ude ad vejen. Hun siger, hun har gået to kilometer langs rabatten, det her er det første oplyste hus, hun er kommet til. Hun siger, at hun er ked af det, det er ikke for at forstyrre, hun ved ikke, hvad hun skal gøre. Må hun komme ind? Manden siger: selvfølgelig og vinker hende ind, han spørger, om hun er kommet noget til. Kvinden svarer ikke. Manden lukker entrédøren og betragter hende. Hun er benet og bleg, hendes mascara er udtværet. Hun har sejlende øjne, han kan ikke holde hendes blik fast. Håret er sat op i en hestehale, næsten gennemsigtigt tyndt. Hun snøfter forvirret, hovedet virrer svagt, som om det sidder fast på en fjeder.

- Er du okay? spørger han. Hun nikker uden at se på ham.
- Kom med ind, siger han, - Vil du have noget at drikke? En kop kaffe eller the?
- Jo tak, siger hun, stadig uden at se på ham. Han fører hende ind i køkkenet, hvor moderen siger hej, hun har stået ude i gangen og lyttet.

- Jeg hedder Trine, siger kvinden og ser sig om i det store, oplyste køkkenalrum, - hvor er her pænt!
- Vil du ikke have din jakke af? spørger faderen, mens han fanger moderens blik. Kvinden trækker jakken af og lægger den over ryggen på en køkkenstol.
- Jeg vil altså ikke være til besvær, det er virkelig pænt af jer.
Henne i døråbningen står drengen pludselig, han er vågnet til lyden af dørklokken. Han er søvnig og holder en hånd for øjnene, håret stritter.
- Hvem er det? spørger han. Moderen går hen og tager ham i hånden og siger:
- Det er bare en, der er kørt i grøften, kom. De går ud på badeværelset, drengen tisser.
- Av, det gør ondt, siger drengen og tager sig til øret. Moderen mærker ham på panden, den er brændende varm.
- Kom med ud i køkkenet, siger hun, - så får du en pille.
De går ud i køkkenet, Trine sidder ved bordet, faderen laver the.
- Sikke en sød dreng, I har, siger hun. - Er du oppe endnu?
Moderen trækker ham om bag kogeøen.
- Han er lige vågnet, han har mellemørebetændelse, siger hun.
Kvinden sidder lidt og nikker. Pludselig synker hun halvdinglende ind over bordet. Så rejser hun sig med et sæt og smiler stort til dem alle tre.
- I er en dejlig, dejlig familie, nikker hun og kvæler en bøvs. Faderen sætter kruset med the på bordet, mens drengen får sin pille.
- Din mor og far er heldige, siger hun. - Jeg har også altid ønsket mig sådan en dreng som dig!
Hun ser ned og tager en slurk af theen. Så kigger hun op og siger højt:
- Men jeg har en nevø, han ligner dig lidt!
Moderen siger til drengen, at han skal sige godnat. Hun har hænderne på hans skuldre, hun tager lidt hårdt fat. Forældrenes blikke mødes kort. Drengen siger godnat og moderen går med ham ind i værelset.
- Hvad er der galt med hende? spørger drengen. - Er hun fuld?
- Jeg ved det ikke, siger moderen og glatter hans pandehår med et blidt strøg.

- Husk: Døren skal stå åben, siger han nervøst.

Moderen lader døren stå åben og går tilbage til køkkenet. Faderen står bag ved kogeøen, kvinden roder hektisk i sin lomme.

- Det var også uheldigt, siger hun, - jeg havde ikke strøm på min mobil, jeg kunne ikke få fat på nogen.

Hun tager sig til panden:

- Fuck, det har været en dårlig dag! Men hvor har I det rart her!

Moderen sætter en æske chokolade på bordet, og kvinden tager et stykke. Hun tygger grundigt og tavst og langsommere og langsommere og langsommere, indtil hun begynder at græde. Faderen lægger hånden på hendes arm.

- Bare fortæl os, hvad der er sket. Vi skal nok hjælpe dig, siger han.

Hun holder sig for munden og lukker øjnene:

- Jeg har gjort noget dumt. Noget *virkelig, virkelig* dumt.

Hun stirrer frem for sig:

- Jeg skulle mødes med én på en date, jeg var meget nervøs. Jeg har ikke haft en kæreste i mange år, fordi jeg har haft kræft og været lidt nede, og sidste år døde min mor, det var hårdt. Men ham her så sød ud på billederne, jeg tænkte: Tænk, hvis nogen kunne elske *mig*! Jeg tænkte: Måske er det min tur nu! Vi skulle mødes på en kro ude i Mørkemoseskoven. Jeg kom tidligt, jeg fik en gin-tonic ved bordet, bare for at berolige mig selv. Så går døren op, og ind kommer den smukkeste mand, og han kommer lige imod mig. Jeg kan ikke tro det, hjertet flyver op i halsen. Alt går på mig. Så standser han foran mig, kigger kort på mig og siger: *Desværre, jeg tænder ikke på halvgrimme kvinder*. Og så går han. Jeg sidder der ved bordet med hvid dug og levende lys, og det eneste, jeg tænker, er: jeg vil dø. Men så kommer tjeneren med menukortet, og jeg siger:

- Jeg vil gerne have dagens menu og en flaske husets vin.

Kvinden kigger ned med boblende øjne:

- Og så får jeg suppe til forret og oksefilét med dampede grøntsager til hovedret og is til dessert, og jeg spiser det hele, selvom jeg er ved at kaste op, og jeg drikker vinen. Og så går jeg, så går jeg ud og sætter mig i bilen, tænder for radioen, og ser mig i bakspejlet. Og jeg tænker: *Han har ret*. Se mig! Mit tynde år, mit grimme ansigt, jeg får aldrig børn, jeg bor på min mors gård langt ude på landet, hvad havde jeg egentlig troet? Og så kørte jeg.

Hun snøfter og famler med chokoladepapiret.

- Og så i bilen begynder jeg at græde, det vælter bare ind over mig, jeg kan ikke styre det, jeg hamrer bare ud ad vejene, jeg skal væk. I næste sekund ligger jeg sidelæns ind over sædet, bilen ligger i grøften. Det er kulsort, måske har jeg glemt at tænde lyset, der er ikke andet end fornemmelsen af marker og landevej. Så begynder jeg at gå, og nu sidder jeg her.

- Og du er sikker på, at du ikke kom noget til? siger moderen.

Hun ryster på hovedet og stirrer tomt ind i væggen:

- Det værste er, at det er min mors bil, nu har jeg ikke noget at køre i længere, jeg bor helt alene ude på gården...

- Det skal du ikke tænke på nu, siger moderen, - det skal nok gå.

Hun lægger hånden på kvinden, der hulker højt. Hendes mund vibrerer, hele kroppen ryster, hun bliver ved med at sige:

- Det må I undskylde, det må I altså virkelig undskylde...

Drengen kommer ind i stuen, han står stille med store øjne.

Moderen rejser sig og går hurtigt hen til ham, hun trækker ham ind på værelset og lægger ham i sengen. Hans øjne er vidtåbne, bedende, han tager fat i hendes håndled og hvisker:

- Kan vi ikke give hende nogen penge, mor? Hun må gerne låne mit værelse, så sover jeg inde hos jer.

- Sssh, siger mor, - sov nu. Vi skal nok hjælpe hende.

Hun går ind i stuen, hvor faren er ved at tage bilnøglerne på en knage. Kvinden har rejst sig op, hun fumler med sin jakke.

- Jeg har lovet at køre Trine hjem, siger han. - Og så kigger jeg også lige på bilen, hvor galt det er.

Moderen hjælper kvinden med jakken, forsigtigt og tøvende. Hun støtter hende ud af køkkenet, til hun kommer i tanker om noget. Så skynder hun sig tilbage og henter en flaske æblemost og en af de nysmurte madpakker.

- Tag det her med, så har du lidt at spise.

- Tusind tak, siger kvinden. - Det er virkelig sødt af jer.

- Det var så lidt. Og husk, at det nok skal gå, siger moderen. - Og ring til os, hvis... der er noget.

- Tak, siger kvinden med blanke øjne, - og hils jeres søde dreng!

Bilen kører ud af indkørslen i det buldrende mørke. Da den er væk, rydder moderen op i køkkenet. Vinden farer uroligt rundt om huset. En halv time senere kommer faderen tilbage. Drengen ligger vågen, han hører forældrenes lave stemmer. Han bliver liggende i sengen med lukkede øjne, mens hans mor kommer ind, mærker ham på panden og lukker døren til igen. Da hun er væk, lister han op. Inde i stuen står faderen og taler i telefon. Hans stemme er rolig og alvorlig. Han opgiver kvindens adresse og fortæller, hvor bilen står. Han siger, at hun har drukket mindst en flaske vin.

- Hvem snakker du med? siger drengen pludselig, han står lysvågen i døren.

- Ikke nogen, siger faderen. - Det er ikke noget, du forstår.

Drengens ansigt trækker sig sammen, tårerne pibler frem i øjenkrogene. Han kigger på moderen og faderen, så hvisker han stille:

- Snakker du med politiet, far? *Har du meldt hende til politiet?*

Bukserne

-Det er ikke sjovt! Giv mig mine bukser!

Daniel er vild i øjnene. Han er lige kommet ud fra toilettet i omklædningsrummet, han er splitternøgen, hans hår klasker vådt ned over ansigtet. Der hvor hans tøj skulle ligge, står en udtrådt fodboldstøvle med gule snørebånd. Drengene fniser.

- Kom så med dem, siger han, mens han dækker skridtet med hænderne.

- Kom så med hvad? siger Lukas med et sært smil. - Hvad snakker du om?

Daniel stirrer fra den ene til den anden, ingen siger noget. Hassan begynder at fløjte. De andre trækker tavst i tøjet. De er sprutrøde i ansigterne, de kigger ned.

- Nej, det er sgu ikke i orden at gå i skole uden tøj på, Dannyboy, siger Hassan. Han griner og efterligner pigerne i klassen, han vrænger:

”Det er bare enoormt grænseoverskridende!”

Drengene vrider sig. Daniel rører sig ikke.

Lauge står bøjet over sin sportstaske, han har allerede tøjet på. Han er ved at lægge sine shorts og træningstrøje sammen. Han tør ikke kigge op. Han famler og folder. Langt ude bagved i omklædningsrummet kan han skimte Daniels tynde ben, de knoklede knæ og den ligblege overkrop.

Stilheden pumper som et åndedræt langs væggene. De er seks drenge tilbage ved bænken. Rummet er en tæt og lydæmpet borg. Garderobeskabene stirrer. Drengene står overfor hinanden som hunde, vejrer, snerrer, strækker ud i poterne. Lauge tør ikke vende sig om mod de andre. Det er ikke første gang, de er efter Daniel. Han er nem at hyle ud af den, de kan få ham til at råbe på sin sære, estiske accent og kaste med ting, og engang tyrede han en stol ud af et vindue og kom ikke i skole to dage efter.

Daniel har en storebror, der har ADHD og går på specialskole, og Hassan siger, at den slags ligger i generne. Hans far er læge, så Hassan ved, hvad han snakker om. Daniel bliver tosset, når man nævner hans bror. Han bliver tosset og begynder at stamme og råbe. Han siger, han vil smadre dem, der siger hans storebrors navn, men han er for tynd til at smadre nogen. Han puster og pruster ud af munden med udspilede øjne, men hans slag er bare slatne, forvirrede fægtninger i luften. Han ender altid med at sætte sig på en stol og stirre stift lige ud, som om han sidder og sigter på et hemmeligt mål. Han kan sidde og sigte i flere timer.

Lauge lyner meget, meget langsomt sin idrætstaske i og fumler med snørebåndet på venstre sko. Det prikker og stikker i ørerne, han tør ikke rette ryggen. Daniel har trukket sig baglæns tilbage til toilet døren, han står og tripper på stedet.

- Det er ikke sjovt mere, jeg smadrer jer, siger han hurtigt, men stemmen er spinkel og minder om et knækket sugerør.

- Søde Danny! Kan du se nogen her, der har taget dig tøj? siger Lukas.

Han glori dumt på Hassan:

- Hassan, my man. Har *du* taget Dannyboys tøj?

Hassan ryster på hovedet.

- Oliver, er det så dig, er du tøjtyven? spørger Lukas Oliver.

- What? Mig? Nej!, svarer Oliver, mens han løfter skuldrene og ser dybt forundret ud.

- Viktor? spørger Lukas.

- Nope, svarer Viktor.

De fire drenge står i en halvcirkel foran tøjbenkene, Lauge står stadig med ryggen til dem og arbejder med snørebåndene.

- Ja, men så er der jo kun Lauge tilbage, siger Lukas og vender sig om mod Lauge. - Lauge, er det dig, der har neglet Dannyboys kluns? Tonefaldet er sleskt.

- Nej, mumler Lauge.

- Undskyld, vi kan ikke rigtig høre dig, råber Lukas. - Kan vi høre, hvad Lauge siger?

Drengene ryster på hovedet. Lauge vender sig om og står ansigt til ansigt med hundene, lugten af blod i næsborene. Lukas smiler og kigger på Daniel.

- Danny, siger han, - I'm sorry. Det ser ud til, du bliver nødt til at gå med røven bar resten af dagen.

Daniel begynder at steppe, han trækker vejret i hurtige gisp. Brystkassen pumper, skuldrene gynger frem og tilbage som på en bokser, lige inden han går i ringen.

- Gi mig det! GI MIG DET! snerrer han, - eller jeg flækker jer!

Drengene efterligner ham og tæsker tomt ud i luften med næverne. Daniels hænder kramper mere og mere sammen, fingrene ælter som orm ind i håndfladerne.

Lauge står midt imellem Daniel og drengene. Han kan høre Daniels tæer mod fliserne. Den skræmte snøften, åndedrættet. Han kigger fra den ene til den anden.

Pludselig ser de alle sammen på Lauge. De venter. Et forkert ord, og det er ham, de går efter næste gang. De vil jage ham på gangene, de vil vejre hans mindste fejl. De vil gå efter struben. Han kigger ned, fliserne flimrer, driver ind og ud mellem hinanden i blændende flager.

- Lauge, kom over til os, inden Dannyboy flækker dig, siger Lukas indladende. - Inden han flækker dig med sin bare røv.

Ingen rører sig. Der kommer en dyb lyd fra Daniel, som om nogen er ved langsomt at stikke en nål i armen på ham. Han synger en kvalt tone: Aaaaaaaaaa. Hans ansigt trækker sig sammen, øjnene bliver større, tonen vokser til et forvrænget skrig.

- Giv ham hans tøj! råber Lauge.

Han råber det! Han ved ikke hvorfor. Hvorfor holdt han bare ikke mund? Hans hjerte galopperer, han trækker ikke vejret. Han ved, han skal dø. Han skal dø så meget, og nu er der ingen vej tilbage. Det er, som om han ikke kan andet end sige:

- I gir ham det tøj. Nu!

Hassan kniber øjnene sammen, drengene måber. Daniel synker med en høj, rædselsslagen halslyd. Hans brystkasse støder i korte gisp.

- Hvad er det, du siger, Lauge? Siger du, vi står og lyver? Lukas træder et skridt frem.

- Jeg siger: Stop nu!

Lauges stemme er klar og stærk. Fødderne står godt på gulvet, skuldrene svulmer. Han kan se væggene og bænkene og drengene

helt klart. Han skal dø, men han er ikke bange. De kan flænse ham sønder og sammen, flække ham og sluge ham og flå ham op, det er lige meget. Nu slutter det.

Drengenes øjne flakker uroligt, de bevæger sig ikke. Lukas løfter hagen og ser ned på Lauge.

- Det her kommer du til at fortryde! snerrer han.

Han venter lidt. Så vinker han af de andre og siger:

- Kom, vi skrider.

De tager deres tasker og går slingrende og daskende hen mod døren, i små buer, de smiler alle fire underligt.

På vej ud tager Hassan Lauges idrætstaske og smiler. Henne i døren løfter han højt op og siger:

- Tak for tøjet.

Så er de ude.

Lauge kigger på Daniel, der følger ham intenst. Hans øjne er store, ligesom et lille barns. Uden en lyd drejer Lauge om på fødderne og sætter sig på bænken. Noget varmt rører sig inde i brystet. Vokser. Han ser sine egne hænder, at de begynder at løsne snørebåndene i skoene langt nede. Han ser dem trække skoene af. Han ser dem knappe cowboybukserne op. Det er hænder, der arbejder støt og roligt, de bevæger sig ude foran hans tanker, som om en anden styrer dem. Han ser, at fingrene uden tøven lyner lynlåsen ned, at underarmenes muskler spænder, bukserne bliver trukket ned over lårene, videre ned over knæene, ned til anklerne. Han arbejder selv med nu. Bider tænderne sammen, hiver buksebenene ud over fødderne. Rejser sig op og går over til Daniel. Giver ham bukserne.

- Her, Daniel, siger han.

Daniel tager dem. Lauge ser, at pulsen banker i hans tinding.

- Hvad med dig? spørger Daniel. - Hvad skal du ha på?

- Ikke noget, siger Lauge.

Daniel kigger på Lauges ben, der er fulde af eksem. Der er små plamager af sår alle de steder, hvor han har kløet og kradset.

- Vent her, siger Lauge. - Jeg kommer igen om lidt.

Så trækker han vejret dybt ind og går ud af døren, ud på gangen, ud gennem skolen, og hans lår brænder, og han knæ svier, men det gør ikke noget mere, han ved, hvad han skal.

Der er ingen vej tilbage.

Mørket

Julius havde ti minutter hjem. Ti minutter! Der var ikke engang en kilometer. Han skulle bare hen over skolens parkeringsplads, forbi cykelskurene, ind gennem parken, ud ved stisystemet, om bag blokkene ved søen og løbe op i opgangen. Hvor svært kunne det være?

Han gik tøvende hen mod cykelskurene. Omme bag dem åbnede parken sig som et sort gab, aftenhimlen lå tungt over byen. De andre børn fra klubben var gået i hver deres retninger, han var helt alene. Julius tog hårdt fat i taskens stropper, så han bedre kunne løbe. Så han var klar. Han gik forbi det yderste cykelstativ og trådte ind på parkstien. Vinden trak gennem trækroneerne, deres blade hvislede som oldingehænder i mørket. Stammerne stirrede. Han bed tænderne sammen og gik hurtigere. Uden at lade skoven mærke noget. Uden at se op.

Så knækkede det hårdt i en gren lidt længere fremme. Noget bevægede sig i bladene, hurtigt. Så var der stille. Han fortsatte, tvang benene frem. Det knækkede igen, højere. Han standsede. I et sekund fornemmede han en skikkelse inde mellem stammerne, noget lurende, levende. Han drejede rundt og styrtede tilbage, hen forbi cykelskurene, ud på gadelyset på parkeringspladsen. Sank ind mod et cykelskur, gispede. Svimlede inde i hovedet. Vidste, at han ikke kunne.

Han hev tasken af skuldrene og satte den på asfalten. Blev stående med ryggen mod skuret i lyskeglen fra en gadelygte, lukkede øjnene. Sank dybt ind i sig selv, derinde hvor robåden lå og vuggede på søen. Vandoverfladen var en riflet hinde af sølv, solen var lige gået ned under skyerne. De havde trukket årerne ind, de sad helt stille og drak dåsecola. Spiste chokolade. Fars redningsvest lyste som et orange fyr, de lod båden drive frit. Far lænede sig frem og smøgede buksebenene op, hans hænder var stærke og smukke. Der kom lidt vand op i bunden af båden, det klukkede. De sagde ikke noget.

Julius åbnede øjnene og stirrede ud på parkeringspladsen, hvor skyggerne blev sortere og længere i tusmørket. Inde i parken voksede

træerne som røgskyer fra jorden. Han åbnede sin taske og tog telefonen frem. Stod lidt og stirrede på den sortdøde skærm, telefonen var stentung i hånden. Han tastede fars nummer uden at trække vejret.

Der gik lang tid, det bippede langsomt i røret. Pauserne mellem ventetonerne var endeløse, lange, som sorte huller ud mod universet. De trak ham med, han måtte kæmpe for at blive stående, for ikke at forsvinde i dem. Så klikkede det og fars stemme tonede frem, selvfølgelig svarede han, han sagde:

- Er det dig, Julle?

- Far, jeg kan ikke gå hjem, der er nogen inde i parken.

- Rolig nu. Hvor er du henne?

Far blev tydeligere i røret.

- Jeg er nede ved skolen, jeg tør ikke gå hjem, far. *Jeg tør ikke*, sagde Julius.

Hans stemme lød tynd som en fugleunges.

- Selvfølgelig tør du det, sagde far. - Nu gør du bare, som jeg siger. Julius nikkede uden at se op.

- Nu tager du tasken og går ind i parken. Er du med?

Julius nikkede igen, hans hjerte slog som et vildt dyr i brystet, han begyndte at gå. Da han trådte ind på parkstien, slog mørket ind over om ham. Det hvislede i skovbunden og en fugl sagde noget, der lød som et skrig.

- Godt, nu er du inde, sagde far.

Julius gik fremad, han stirrede i jorden.

- Jeg gik her engang, sagde far, - ligesom dig. Det er mange år siden nu, dengang du var tre år. Jeg var blevet afbrudt i en møde og var på vej hjem. Mor havde ringet til mig og sagt, jeg skulle komme. Du havde været syg hele dagen, og nu havde du høj feber og kramper. Jeg kunne høre, at mor var meget nervøs, hun havde ringet til vagtlægen. Vi var bange for, at vi skulle miste dig.

Julius sagde en lille hæs lyd.

- Det var midt på aftenen, og det regnede, og jeg havde ikke haft bilen med, og det eneste, jeg tænkte på, var at komme hjem til dig og mor. Og da jeg så havde gået et stykke, hørte jeg pludselig en skarp lyd inde mellem stammerne. Og så en snerren. Som om der gik nogen rundt i skoven og lurede.

- Og blev du så bange? spurgte Julius.
- Jeg blev vildt bange. Ikke så meget for lyden. Men fordi jeg tænkte: Hvad hvis jeg ikke når hjem til dem? Jeg havde på fornemmelsen, at der var noget derinde.

Julius satte farten lidt op. Træerne flød sammen i mørket, han kunne ikke se sine egne ben.

- Så hørte jeg lyden igen, og jeg syntes, jeg så noget. Det var ude foran mig, det var som om det bevægede sig.

- Hvorfor standsede du ikke. Og løb tilbage? hviskede Julius.

- Løb tilbage? Jeg var allerede halvvejs gennem parken, omtrent der, hvor du går nu. Og jeg skulle jo hjem til dig. Der var ingen vej tilbage!

Det suste tungt gennem bladene, raslede og bruste i stød. Som om en mægtig hemmelig kraft blæste ind i skoven, kom nærmere.

- Da jeg var kommet hen til den lille bakke, der fører ud af parken, hørte jeg en lyd, der gik gennem marv og ben. Nærmest som en ulv, der hylede. Den kom ligesom inde fra krattet foran blokkene, der hvor vejen går op til søen, du ved, den mørke del af vejen, det stykke uden gadelygter.

Julius' puls var en knytnæve, der tævede ud gennem huden.

Længere fremme lå vejen langs søen, han kunne tydeligt se krattet.

- Jeg tænkte: Du er en voksen mand. Der findes ikke ulve! Men så, lige pludselig, sprang den her gigantiske sorte ulv frem på vejen, måske tyve meter foran mig. Med citrongule øjne og den sorteste, onde mund. Jeg stivnede. Jeg siger dig: Jeg troede aldrig, jeg skulle se dig igen! Den stod bare foran mig og stirrede. Dens pels var skinnende sort, næsten som en søløves, og den var næsten halvanden gang så høj som mig. Jeg kunne ikke røre mig ud af stedet. Det regnede og slog i vejen, og ulven blottede gebisset, den havde mørkegule tænder, og det pumpede i dens benmuskler. I det øjeblik vidste jeg, at den ikke ville lade mig komme videre. Jeg stod bare der, og det stormede og bragede, hele himlen var ved at revne over mig. Jeg følte, at der kun var to væsner i hele verden, ham og mig, og jeg vidste, at jeg *skulle* forbi. På en eller anden måde forstod jeg, at jeg skulle slå det monster ihjel, hvis jeg skulle se dig igen.

Asfalten lyste mørkt under Julius, han gik i midten af vejen, ude til venstre tonede søen frem som en kviksvølstunge, til højre skød de hvide boligblokke frem.

- Jeg anede ikke, hvad jeg skulle gøre, hviskede far. - Det eneste, jeg kunne, var at gå. Så jeg gik langsomt fremad, skidt for skridt, indtil jeg stod på vejen der, hvor asfalten er revnet. Ulven var måske tre meter fra mig. Den kastede hovedet fremad og snappede efter mig. Oppe i blokkene var der lys i vinduerne, men ingen mennesker. Jeg stod foran bæstet, fuldstændig forsvarsløs, men jeg kunne se vores blok. Jeg var to hundrede meter hjemmefra, fra dig og mor!

Julius var godt oppe ad vejen, han gispede efter vejret.

- Så gjorde jeg noget sært, sagde far. - Jeg bøjede mig og tog en sten i asfalthullet. En lillebitte sten, den første, jeg fik fat på. Den var ingenting. Jeg knugede den, til jeg næsten fik hul i hånden. Samlede alle mine kræfter. Sigtede. Og kastede stenen, netop i det øjeblik, ulven angreb. Det var, som om jeg selv fløj fremad, ind i det sorte hav af pels, og jeg skreg, og jeg skreg, og det næste jeg husker er, at jeg faldt tilbage, mens stenen røg lige gennem panden på dyret, som om det var et spøgelse. Og så var det væk. Men stenen fortsatte gennem luften, som en brændende meteor, den flænsede mørket i en hale af ild og landede med et brag henne på pladsen foran opgangen.

Julius kiggede op mod himlen, hvor stjernerne glitrede over skyerne.

- Så vidste jeg, sagde far, - at du ville overleve. Og jeg gik hen og samlede stenen op, den var stadigvæk brandvarm, det røg fra den, og jeg tænkte: Jeg gemmer den! Hvis nu Julius skulle få brug for den engang.

En bil kørte forbi på vejen bag Julius, han drejede gennem hækken og kunne se de sorte ruder i lejligheden. Han standsede.

- Tak, far, hviskede han. - Jeg er hjemme nu.

Og så tilføjede han:

- Du behøver ikke lyve mere.

Han ventede lidt:

- Eller være her mere.

Der blev stille i røret. Julius ventede længe, gråden pressede sig op gennem brystet.

Så kom det pludselig langsomt fra stemmen i røret:

- Jeg lyver ikke, Julle. Bøj dig ned og se ind under hækken, lige til højre for dig. Der hvor brandhanen står.

Julius løftede telefonen ud fra øret og vendte ansigtet ned mod jorden. Brandhanen var kun en fodlængde fra hans ben. Han rystede på hovedet. Alligevel tændte han mobillyset og gik i knæ. Lyste ind i mørket. Famlede med hænderne omkring brandhanen, mærkede i græsset. Og så fik han øje på stenen. Den lå i et græsomvokset hul bag hanen, den var sort og lignede en lille hullet svamp. Da han tog den op i hånden, var den underligt let, næsten som rav.

Han havde lagt stenen i en strømpe under sengen, nu lå han med dynen op til halsen og ventede. Mor var lige kommet fra arbejde, han havde hørt hende låse entrédøren op, at hun satte indkøb på køkkenbordet og smed noget i skraldespanden. Duften af hendes parfume strømmede ind gennem værelset og blandede sig med bamselineduften fra sengetøjet. Han trak vejret dybt ind og lod det fylde kroppen ud. Så stak hun hovedet ind:

- Hej, Julle, hviskede hun. Hun havde stadigvæk arbejdstøj på. - Sover du?

- Nej, svarede han.

Hun kom hen til sengen og satte sig.

- Har det været en god dag? Gik det godt nok at gå hjem alene efter klub?

Han nikkede.

- Min dejlige, modige dreng, sagde hun. - Du ligner mere og mere din far!

Hun strøg ham over kinden, trak hans hår tilbage og kyssede ham i hårgrænsen. Han lukkede øjnene og sukkede "godnat". Inde i stuen slog uret halv ti. Han lod hende sidde lidt på sengen og kigge. Han tænkte: Skal jeg fortælle hende om stenen? Men han sagde ikke noget. Det var hans dunkende, varme hemmelighed. Hun ville alligevel ikke forstå det. Hun ville bare få brændende øjne og se bekymret på ham. Og så ville hun hviske:

- Elskede Julius, hold nu op, far er død. Far er død.

Hamsteren

Jeg var ikke noget ondt barn, og jeg ved ikke, hvordan det kunne ske. Det startede helt uskyldigt med, at jeg ønskede mig at komme i cirkus. Der hang gule plakater med en knejsende elefant i lygtepælene, og jeg havde aldrig været i cirkus. Vi havde ikke så mange penge dengang, og min mor var ikke helt som de andres.

Jeg var ti år.

Allerede den dag, plakaterne kom op, begyndte jeg at plage min mor. Hun sagde nej. Der kunne ikke være tale om, at jeg, med min astma, skulle udsættes for alt det heste- og kamelhår. Vi risikerede, at jeg sad og nyste og kløede under hele forestillingen, måske måtte vi gå, før det hele var slut. Jeg ville bare blive ked af det, sagde hun, det ville blive en dårlig oplevelse. Og dyr.

Jeg var rasende. Jeg var den eneste i verden, der aldrig havde været i cirkus, det var groft! Uretfærdigt. Lidt kløe, og hvad så? Jeg kunne bare sidde omme bagved!

Men mor var ligeglad. Uanset hvor meget jeg tiggede, hvor pænt jeg sad ved bordet, hvor grundigt jeg lavede mine lektier, hvor sød jeg var ved mor, når hun var ked af, at far var flyttet fra os, hjalp det ikke. Intet var tilsyneladende nok for hende! Jo mere forgæves, jeg tiggede, jo mere længtes jeg efter at sidde i det cirkus.

En lørdag aften skulle min mor holde tredive års fødselsdagsfest, det var dengang man røg indenfor, og jeg kan huske, at jeg sad i sofaen med røde træskostøvler og rottehaler og kiggede gennem tågerne af røg. Ude på gulvet dansede min moster og onkel, og ved et bord blev der spillet yatzy. Der stod vinflasker og askebægre overalt, og min mor var blevet lidt fuld. Hun var glad, hun hev mig ud på stuegulvet for at danse, men røgen sved i øjnene, og til sidst tog min mors nabo mig ind i lejligheden ved siden af og lagde mig til at sove.

Næste morgen vågnede jeg tidligt og listede ind vores lejlighed. Min mor og en mand, jeg kun vidste hed Lasse, sov stadig, de lå helt bedøvede i dobbeltsengen. Lejligheden lignede en losseplads. Tallerkner, bestik, flasker og glas flød ud over bordene i stuen. I

køkkenet var der spildt vin på gulvet, det var strintet helt op ad væggen. Jeg kan huske, at min mors jakke lå smidt på gulvet. Og så tænkte jeg: Jeg ved det! Jeg gør rent! Når de vågner, skal der ikke være én plet tilbage.

Jeg hentede en spand og klude og begyndte at rydde væk. Satte flasker i kasser, tømte askebægre, skyllede af, satte i opvaskemaskinen. Åbnede vinduerne. Tørrede pletter af væggene, klappede stole sammen, trak bordplader ud. Fejede, vaskede gulve - jeg havde set, hvordan mor gjorde. Gik ned i gården med affald, smed viskestykker til vask, hængte nye frem. Jeg kan huske, jeg valgte de fineste med blomster. Til sidst lagde jeg en seddel på bordet, der stod: *Godmorgen. Håber at du synes det er pænt.*

Det hele tog måske et par timer. Og jeg lyver ikke, når jeg siger, jeg var ved at lette af stolthed. Min krop svævede over gulvene, jeg fyldte ligesom mere end mig selv. Jeg var varm i øjnene, helt rørt. Jeg var ti år og havde *ene* barn lavet alt det arbejde. Det var helt uventet og uretfærdigt, det var ikke engang min fest. Jeg syntes, jeg fortjente noget.

Men da jeg gik ind for at vække min mor, gad hun ikke stå op. Jeg sagde, der var noget, hun skulle se, jeg rev og ruskede i hende. Hun snøvlede bare ét eller andet nede fra puden, lidt surt. Ham, der hed Lasse, vendte sig om og sov videre. Jeg satte mig ind på mit værelse og ventede. Efter en halv times tid hørte jeg min mors skridt, hun stak hovedet ind til mig, hun var helt blå af sminke rundt om øjnene. - Stik lige ned efter to mælk, sagde hun.

To mælk! Her havde jeg knoklet i flere timer efter hendes åndssvage fest, og hun sagde ikke engang tak for hjælpen! Jeg rejste mig og så på hende. Hun kiggede bare træt på mig.

- Har du ikke set, jeg har ryddet op? spurgte jeg. - har du slet ikke set, at jeg har ryddet op efter alt jeres svineri?

- Nå, jo, mumlede hun og stirrede ligesom bedøvet på væggen, - tak, skat. Men stik nu lige ned efter den mælk!

Min mor gik i bad. Jeg sad og lyttede til bruseren. Til Lasse, der bankede på badeværelsesdøren og gik ud til mor. Køleskabet der summede. Bilerne udenfor. Og pludselig gik det op for mig, at verden overhovedet ikke havde forandret sig! Intet af det, jeg havde gjort,

nyttede noget. Alt var forgæves. Ingen så, hvad jeg gjorde. Det hjalp ikke. Jeg kom aldrig i cirkus. Aldrig.

Og jeg mærkede noget vildt rejse sig inde i brystet. Som en stejle hest. Jeg sad på den hest. Med en pisk. Højt oppe. Der var langt ned til køkkenbordet. Ned til mine hænder. Det knitrede. Jeg kunne kommandere. *Duk dig. Flyt dig. Rejs dig.* Jeg beordrede mig selv ind på mit værelse. Jeg så mig selv vakle rundt dernede. Og så begyndte det at snurre og suse og storme i kroppen, pludselig stod jeg midt i et kulsort, pumpende mørke, ligesom fyldt af galopperende hestehove, og hurtigere og hurtigere og hurtigere trommer.

Og så tog jeg ham. Jeg tog Bettefrandsen! Min elskede, bløde hamster!

Bettefrandsen med sin spidse næse og sit dunkende hjerte, der altid følte som en lille ovn mellem hænderne.

Jeg tog fat i hans hamsterbur og styrtede ind i stuen, hen til vinduet og hævdede det op og kylede det ud, ud fra vores forbandede tredje sal, ud i det tomme rum, ad helvede til, og jeg ventede kun på lyden, på braget, at verden gik under.

Der kom ikke noget brag. Da buret ramte gården tre etager nede, lød der snarere en dump, klirrende lyd, som hvis nogen stod og hoppede på en rist. Det blev ved at klirre i nogle sekunder. Så var der fuldstændig stille.

Jeg stod der. Med hænderne i vejret. Hvad skete der så? Jeg ved det ikke. Jeg husker kun et blændende, hvidt lys. Som om tiden blev snittet i stykker lige der. Måske kiggede jeg ud af vinduet? Måske skreg jeg? Jeg aner det ikke. Jeg ved heller ikke, om der var blod. Igen og igen har jeg forestillet mig Bettefrandsen blive slynget op over buret, flyve gennem luften og ramme asfalten med et hårdt klask. Jeg har set ham ligge livløs i en lille blodpøl et helt bestemt sted nede i baggården. Jeg har set ham være spiddet på en stor jordskælvsagtig revne i asfalten. Men allermest har jeg forestillet mig, at han stadig levede. At han sad lidt forstumlet nede i regnen af savsmuld og undrede sig, før han pilede afsted ud i gården, stærk og eventyrlysten.

Måske overlevede han. Jeg har aldrig spurgt min mor om hele sandheden. Om hun var nede og feje ham op. Hun har nogle gange

sagt, at hun aldrig fandt ham. Hun kalder dagen ”den dag efter festen”. Min mor siger, at hun aldrig glemmer, da hun kom ind i stuen efter brusebadet. Jeg sad helt ubevægelig på sofaen, med et udtryk i ansigtet, som ingen mor nogensinde skal se på sit barn. Hun forstod det jo ikke. Hun klappede mig på kinden og prøvede at få kontakt med mig, men jeg var helt væk. Så kom hun til at kigge ind på mit værelse, hun sad lidt og syntes, at der manglede noget. Og så vidste hun det: Hamsterburet! Og hun kiggede rundt og styrtede hen til vinduet og så ned. Og skreg.

Det var først, da hun havde rusket voldsomt i mig og trukket mig ind til sig og slået mig i ryggen og vugget mig stramt og hårdt, at jeg begyndte at hulke.

Og det var også der, hun selv græd.

Hvad der skete i det næste stykke tid, ved jeg ikke. Det var sensommer, det ved jeg, og jeg har en svag erindring om, at jeg sidder på stranden i eftermiddagssolen med min mor og graver mig dybt ned i sandet. Jeg kan også huske, at jeg havde en ny, gul skoletaske på, da jeg startede i skolen efter sommerferien. At der var sukkerknalde i små, hvide skåle til min oldemors begravelse. Og jeg kan huske, at jeg cyklede til springgymnastik med min veninde Stine, at vi krydsede en græsplæne med kæmpestore rosenbede, og havde to drenge efter os. Mere kan jeg ikke huske.

Men det må være blevet efterår og vinter, som det plejede. Og til sidst juleaften, og lige netop julen det år - den husker jeg tydeligt! Vi havde besøg af min moster og min mors nye kæreste, Johnny, og alle gaverne under træet var blevet pakket op. Vi skulle til at have slik og gløgg henne i sofaen, og så stillede min mor sig foran juletræet og sagde:

- Hov, jeg har vist glemt noget...

Min moster og Johnny sad helt stille, som om stuen var et venteværelse.

Så kom min mor ind ad døren med noget stort, tungt, firkantet i favnen. Det var dækket af en rød juledug. Jeg kunne ikke tro det! Mit hjerte blev helt stille. Stuen drejede rundt, jeg kunne næsten ikke holde balancen.

Min mor knælede foran mig og satte forsigtigt gaven på gulvtæppet. Jeg turde ikke tage dugen af, jeg turde simpelthen ikke! Min mor så længe på mig.

- Skal du ikke åbne? sagde hun.

Hun sagde det på en måde, der fik det til at gyngede i maven, i verden, i hele universet.

Så trak jeg juledugen af. Jeg trak dugen af, og der var buret, og indeni, foran et hamsterhjul, stod en tyk hamster og kiggede på mig med store, nysgerrige øjne.

- Ida, hils på Storefrandsen, sagde min mor.

Og jeg hilste på ham. Også selvom der vist ikke kom én eneste lyd ud af min mund i lang, lang tid. Og selvom jeg på en måde ikke syntes, at jeg måtte, at jeg overhovedet måtte se på ham, fordi jeg var mig.

Åh, hvor jeg elskede ham Storefrandsen! Jeg elskede ham over alt i verden, jeg tror, jeg elskede ham for to! Kan man det? Han var så tyk og fed og lækker! Og fræk! Han blev oldgammel af en hamster at være, døde først, da jeg var fjorten. Jeg begravede ham i et smykkeskrin på en rigtig kirkegård, jeg satte en sten på graven og malede et lille hjerte.

Men det er sært, af og til, når jeg i dag tænker tilbage på ”dagen efter festen”, ser jeg stadig mig selv stå forstenet foran vinduet, det er altid i sekunderne lige efter buret ramte jorden. Med tomme, løftede hænder.

Jeg ved ikke, hvor længe jeg blev stående med hænderne ude i luften dengang. Måske i en evighed. Nogle gange tænker jeg i hvert fald, at jeg stadig står der. Stadig står midt i stuen med hævede arme og lytter til stilheden.

Venter.

Almas helvede

Branden starter i stuen, først er det bare en lille flamme i en skål. Så begynder det at knitre, og ilden kravler op ad bordbenene og ind i reolerne. Der kommer en fed, sort røg. Røgen glider langs væggene hen over gulvet til soveværelsesdøren. Flammerne følger lynhurtigt efter, de kravler og gnistrer. Røgen trænger uden en lyd ind under døren til soveværelset, ind gennem nøglehullet, og deler sig i to tætte slanger, der bevæger sig i hver sin retning. Den ene glider op ad trappen i en mørk søjle, den anden sniger sig hen mod børneværelserne. Røgen fortynder ind i alle sprækkerne om døren, mens ilden vokser som en rasende flammeramme langs alle væggene. Malingen soder til, ilden får fat i det første maleri og æder det. Den slikker sig ind på uret, viserne standser og smelter. Potteplanterne i vindueskarmen knækker, alle bladene eksploderer i flammer. Udefra kan man i glimt se det gule ildhav stige inde bag ruderne, men der er stadig ingen, der har opdaget noget. Alle i huset sover. Naboerne sover.

Røgen fylder soveværelset og bølger hen over de to voksne, der ligger i dobbeltsengen. Den bedøver dem langsomt, de mærker ingenting. Inde i børneværelserne er luften blandet med tæt røg, den pumper fortsat gennem alle sprækker. Så slår ilden døren ind med et brag. Den bliver slynget to meter frem og det frådende ildhav vælter ind. Anders skriger, men hans mor og far kan ikke høre ham, røgen har bedøvet dem. Eller: hans mor når lige netop at høre ham, i et forfærdeligt splitsekund forstår hun, hvad der er sket, men så tager ilden for alvor fat i hendes natkjole og i næste øjeblik er hun et gnistrende bål, et brændende telt, hun drejer rundt som en karussel, og flammerne arbejder sig i en stor ildring op omkring hende.

Det brager i taget, nu vågner naboerne, og sorte mennesker i nattøj løber ind i haven, og snart lyder sirenerne og der er brandbiler overalt, men huset er én stor firkant af slikkende tunger, og det er for sent, alt bliver fortæret, og da det er morgen, er der helt stille, der er kun aske og sorte stolper og ruiner, og mor og far er døde, og Anders

er død, der er kun hende tilbage, hun er alene i verden, og alt er hendes skyld.

Alma kigger på klassebilledet, der står på skrivebordet. Børnenes glade ansigter flyder sammen i aftenmørket, hele værelset er tungt og kvælende og alt for stille. Hun ser på opslagstavlen, skufferne, håndtagene, skoletasken, hendes nøglering med den lille abe Mr. Wilson, som mormor har syet. Hun er nødt til at stå op. Klokken er næsten halv elleve om aftenen, men hun er nødt til at stå op og gøre det.

Der er lys i gangen, mor og far sidder med ryggene til inde på kontoret og arbejder ved hver deres computer. Hun lister ud i køkkenet, lukker forsigtigt døren bag sig og tænder lyset. Der er ordnet pænt efter aftensmaden, i træskålen ved siden af brødkurven ligger bilnøglerne, et spil kort og tre lightere. Hun vidste det! Hun tager forskrækket den ene lighter op og lægger den i køkkenskuffen. Det giver et lille smæld, da skuffen lukker, hun står helt stille i fire sekunder for at sikre sig, at mor og far ikke har hørt noget. Hun tæller til fire én gang til. Så åbner hun køleskabet og starter - uden at tælle noget - med den øverste hylde. Der står marmelader, oliven, ost og pålæg. Hun tager tingene ud én efter én og stiller dem i en cirkel på køkkenbordet ud for komfuret. På næste hylde står en tallerken med oksefars, resterne fra aftensmaden, rødbeder i et glas, to kager i en papkasse fra bageren. Hun tømmer hylderne roligt, hun må stadig ikke tælle. Så tager hun grøntsagerne, løg og hvidløg og ingefær fra de nederste plastkasser og lægger dem i en bunke ved køkkenvasken. Til sidst løfter hun mælkekartonnerne og de åbne flasker ud og stiller dem i en lille ring på gulvet. Hun lukker køleskabet.

Det er vigtigt, at fingrene er helt rene og fri for bakterier. Hun vasker dem og tørrer dem, finger for finger, i det grønstribede viskestykke på knagen. Hun vasker dem igen og tørrer dem i det blå viskestykke. Da de er helt tørre, åbner hun køleskabet og trækker dybt vejret ind. Hun holder det i fire sekunder. Så ånder hun ud og begynder med marmeladehylden. Hvert glas holder hun i hænderne i fire sekunder, inden det kommer ind på plads. Nu tæller hun, *nu* er det vigtigt! Otte ting på øverste hylde, tolv på den midterste (når hun har taget rødbederne over i den anden bunke), ti på den nederste.

Den ellefte, en pakke smør, sætter hun i lågen ved mælkekartonnerne, så der er seks ting i alt. Og seks forskellige grøntsager i plastkassen, for bundtet med gulerødder tæller kun for én. Det må gå. Kun én, kun én. En, to, tre, fire, fem, seks, syv gulerødder er der, hvis den lille yderste tynde tæller med. Hun hiver den ud fra bundtet og smider den i skraldespanden, så det ulige tal forsvinder, hun trykker den ned langt under det andet affald, så mor og far ikke opdager noget.

En to tre fire. En to tre fire. Og undskyld for fem, og undskyld for tre.

En to tre fire. En to tre fire.

For de er fire i familien. De er fire, der er hendes ansvar. De er fire, og hvis hun ikke passer på, hvis hun går over til ulige, dør Anders i branden. Det er ham, der dør først. De andre ved det ikke, men hun ved det. Også selvom det kun er hendes hjerne, der siger det. Der bliver holdt øje med hende. Der er ingen øjne nogen steder, men alt hvad hun gør, bliver overvåget. Intet er skjult. Hvert øjeblik kan hun lave fejl. Hun må passe på. Hun må holde fast. Hun må gentage det.

En to tre fire, en to tre fire.

Når branden starter, er det for sent.

En to tre fire.

Ud ulige tal. Sig det igen:

Ingen ulige tal. Lige lige. Lige lige.

Alma slukker lyset og står foran den selvlysende køkkendør i måneskinnet. Hun lukker øjnene og trækker vejret dybt ned i maven fire gange. Så lister hun ind på værelset og skal lige til at kravle i seng, da mor kommer.

- Alma? Hvad laver du oppe?

Mors stemme er varm og bange på én gang. Alma har hørt mor lyde sådan tit, det lille ængstelige knæk i stemmen, der får det til at spænde og brænde i ryggen.

- Ikke noget, siger hun. - Jeg ordner bare lidt.

Hun kan ikke finde på andet at sige, hun kan ikke skjule det.

- Alma..., siger mor, hun har blanke øjne, hun sætter sig på sengen.

- Er det tankerne igen? siger hun. - Vil de bestemme? Det er jo bare din hjerne, Alma!

Alma ryster på hovedet, det nytter ikke noget, mor forstår det ikke. Branden bliver frygtelig. De kommer alle sammen til at dø. Det kan blive i nat. Så rækker mor armene frem.

- Kom her, lille skat, siger hun.

Alma bliver stående, hun kan ikke bevæge sig, ikke engang trække vejret, hun ved ikke om hun må, hun ved ikke, om det går. Hun kan ikke leve uden mor. Hun kan ikke leve uden mor. Hun kan ikke leve uden mor. Hun kan ikke leve uden mor. Det er hendes skyld. Fire. Hvis hun træder fire skridt, må hun godt. Så må hun godt.

Godt godt godt godt.

En to tre fire. En to tre fire.

Alma går langsomt frem. Standser. Så falder hun sammen på gulvet, det er som om hendes ben forsvinder i et bundløst univers, men mor når lige at gribe hende. Alma vælter ind i hendes stærke arme og hulker mod mors trøje, hun folder sig som et lille foster ind i varmen.

- Alma... hvisker mor. - Skal jeg tælle for dig? Skal jeg tælle for dig, til du sover?

Alma græder højt, hun kan ikke holde det tilbage, hun nikker, hele kroppen ryster.

- Så gør jeg det, siger mor.

Og så begynder hun at tælle, mens hun vugger Alma frem og tilbage på sengekanten. Hun tæller stille og roligt, hun tæller indtil Alma sover:

En to tre fire, en to tre fire.

Ulrik

Jeg tror, det var fordi jeg havde set ham sidde alene og spise. Jeg har altid haft det sådan: Ingen skal spise alene! Men han ville ikke spise med os. Han sagde, at han ikke kunne lide borde, han *havde* noget med borde. Og så bad han om at sidde ude i vores have, på en havestol, og spise for sig selv.

Han var kommet først på aftenen. Han havde en slidt sæk på ryggen og så usoigneret ud. Stort, gråt skæg og radmagre arme inde under en beskidt undertrøje. Han gik på landevejene hele sommeren, sagde han. Han hed Ulrik og ville bare bede om et stykke brød og et glas vand.

Min mor inviterede ham ind. Hun smurte tre stykker rugbrød til ham og tog en kold øl i køleskabet. Vi andre havde spist, jeg stod og kiggede på ham i aftenskæret fra vinduet. Solen var ved at gå ned ude bag hækken, og han sagde ikke så meget. Min mor spurgte, hvor han kom fra, og han sagde:

- Åh, så mange steder fra.

Han kiggede på maden, på min mors hænder. Ville tydeligvis ikke snakke om sig selv. Jeg lagde mærke til en vielsesring på hans finger. Da han gik forbi mig for at tage maden, strålede urinstanken fra ham. Jeg holdt vejret i næsen og smilede. Han havde gazebind om den inde fod inde under sandalen.

Han fik maden med ud på terrassen, hvor han satte tallerkenen på jorden. Han tog en havestol og bar den ud på græsplænen, placerede den i den sidste stribe sol. Så tog han rugbrødsmadderne og satte sig. Jeg stod inde i stuen og kiggede på hans ryg. De tynde skuldre og armene, der førte øllen op til munden. Kæberne der tyggede roligt. Solen i hans uglede, tyndslidte hår. Han var gammel men lignede en lille dreng. Hans fødder pegede ind mod hinanden.

Min mor talte med min far ude i gangen, de talte lavt. Ulrik kom ind med tallerknen, han humpede lidt på foden. Han sagde tak for mad og bad om at låne toilettet. Inden han skulle videre. Han skulle

finde et sted at slå lejr på, inden det blev mørkt. Jeg kunne ikke lide tanken. Den tynde krop på jorden. Nattekulden. Jeg kunne ikke lide, at han var bange for borde. Hans vielsesring, at han var så tavs. Jeg skammede mig.

Min mor og far havde bestemt sig. De spurgte, om han ville blive og sove. Vi havde plads i gæsteværelset, selvom det stadig rodede efter min konfirmation. Der stod ekstra stole og kasser med lyserøde servietter og lysestager. Der stod de flasker rødvin, der ikke var blevet drukket. Jeg forestillede mig, at Ulrik lå midt i resterne fra festen. Fremmed, udenfor. Det gjorde ondt helt ind i tænderne.
- Han kan få mit værelse, sagde jeg. - Jeg skal alligevel sidde inde i kontoret og lave lektier i aften.

Jeg sagde det, så min mor ikke protesterede. Hun så undrende på mig, men hun sagde ikke noget. Ulrik sagde ikke nej tak. Han sagde, han var træt, han havde ikke sovet meget natten før, fordi det havde regnet. Jeg viste ham op ad trappen til mit værelse. Jeg undskyldte, at sengen ikke var redt, jeg sagde, at jeg nok skulle hente vores gæstesengetøj. Det nikkede han til.

Mit hjerte bankede ligesom i slowmotion, mens jeg lagde gæstesengetøjet frem. Jeg vidste, det var vanvid. Mit skrivebord stod henne ved væggen og nærmest brændte. Den øverst skuffe stirrede på mig med sin hemmelighed. Det var ikke for sent at fortryde. Min mor havde ikke anet uråd. Fem sekunder, én lille bevægelse i skuffen, og alt ville være normalt. Ingen ville forvente mere.

Men jeg kunne ikke åbne den skuffe. Det var som om, jeg havde bestemt mig. Ulrik kiggede på sengen, det sitrede svagt i hans læber. Hans øjne var gule og blanke. Det græd i mig. Jeg gik ned på badeværelset og hentede et badehåndklæde. Jeg åbnede skoskabet og tog min fars gamle hjemmesko frem, han brugte dem kun om vinteren. Jeg gik op og gav det hele til Ulrik.

Han gik tidligt i seng. Jeg sad nede i kontoret og forsøgte at lave lektier. Så bankede han på den åbne dør, han stod i hjemmeskoene med badehåndklædet over armen. Han ville bare ønske os en god

nat. Jeg kunne ikke klare det. Så fin han var. I hjemmeskoene. Jeg kunne ikke holde det ud.

Da jeg skulle sove, forestillede jeg mig Ulrik ligge i sengen. Han lå godt. Gæstedynen var blød. Der var varmt. Jeg faldt i søvn og drømte, at han sad ved et stort bord med en masse gæster. Det var solskin, alt badede i lys. Han grinede og hyggede sig med gæsterne, han havde et barn på skødet. Der var vin og franskrød med jordbærsyltetøj og musik, han havde råd til det hele. Jeg sad inde i en slags jordhule og kiggede ud på festen, det var en god drøm.

Næste morgen skinnede solen. Ulrik havde været tidligt oppe, han havde været i bad, hans hår var rettet til siden, lidt vådt. Min far smurte to boller til ham, og han spiste dem stående sammen med en kop kaffe. Der sad lidt smør fast i hans skæg, han så det ikke selv. Når han tyggede, flakkede hans øjne i køkkenet. Vielsesringen gled rundt på hans finger, alt for stor. Jeg havde lyst til at være hans gamle kone, holde ham i hånden, føre ham ind i et dejligt hus og give ham mad ved et bord. Jeg ønskede af hele mit hjerte, at han snart ville gå ud i solen og aldrig komme tilbage.

Han tog sækken på ryggen og kiggede ud ad vinduet. Han sagde, det var godt gåvejr. Han sagde farvel og tak for gæstfriheden. Jeg kunne ikke se noget på ham. Der fandtes ligesom et fremmed univers langt inde i hans øjne, en hemmelig forhistorisk verden. Jeg mærkede uroen i min mave, prøvede at trække vejret roligt. Det føltes som om jeg havde for meget luft i kroppen, en storm ud i armene. Min mor gav Ulrik en hundredekroneseddel, han tog den. Jeg holdt vejret.

Da han var gået, ventede jeg næsten et kvarter med at gå op på værelset. Jeg gik langsomt op ad trappen, for hvert skridt mere og mere oprevet, mere og mere vild. Der var mange penge i skuffen. Tolvtusindesyvhundrede i kontanter fra konfirmationen. Alle mine penge.

Jeg håbede, han var gået hurtigt. Ud i lyset. Sporløst. Med pengene. Jeg håbede, han havde taget dem. Eller ladet dem ligge. Hvad der nu var bedst for ham. Det betød ikke så meget. Jeg var blevet tosset. Ude af mig selv. Min hjerne var lykkeligt splintret af morgenlys. Der var ikke noget at gøre.

Uret

Tænk, at jeg havde fået det ur af far! Det var af sølv og havde bittesmå visere, der lige netop rørte tallene i cirklen. Inde under glasset bevægede et miniaturretandhjul sig, det var lavet af et bronzefarvet metal og hvis jeg lagde armen op til øret, kunne jeg høre det tikke. Far sagde, at det var urets hjerte, der slog.

- Jeg stoler på dig, Alex, sagde han. – Nu må vi se, om du er stor nok til at gå med sådan et ur.

Om jeg var stor nok! Og så var det oven i købet fra far! *En kærlighedsgave* havde han kaldt det.

Han havde set så hemmelighedsfuld ud, det var den første dag i sommerferien. Den mørke knitren, som jeg havde set i hans blik aftenen før, var helt væk. Han var bare glad.

- Jeg har noget, jeg vil vise dig, sagde han, - hvis du ellers kan holde på en hemmelighed.

- Selvfølgelig, sagde jeg, og så fulgte jeg med ham ind i stuen, hvor gardinerne var trukket halvt for. Min mor var på arbejde, der var ingen i lejligheden, der skændtes. Aftenen før havde far råbt, han havde råbt, at han faneme ikke skulle på ferie med os, han havde taget rejsebrochuren ud af mors hænder og kastet den i skraldespanden. Men nu var han helt anderledes, mild og godmodig. Han lugtede heller ikke af øl.

- Du ved godt, at jeg tit har sagt nej til ting, sagde han.

Jeg nikkede.

- Måske er du ked af det med ferien? Men jeg har noget til dig, som er bedre!

Jeg vidste ikke, hvad jeg skulle tro. Luften var tung og varm, jeg ligesom ventede på et brag, at alt faldt sammen, at far slog en dyb latter op og råbte: *Snydt for helvede!* Men i stedet tog han højtideligt æsken frem af en plastikpose og lagde den på stuebordet. Den var pakket ind i blåt gavepapir.

- Værsgo, sagde han, - åbn den!

Jeg kunne se, at far trak vejret ivrigt. Hans store bryst under skjorten hamrede som en pumpe. Jeg pakkede forsigtigt gaven op.

Og dér sad jeg så med uret i hånden! Jeg turde ikke blinke. Først langsomt tog jeg mod til mig og så op. Fars øjne strålede, han var næsten selvlysende, han halvråbte:

- Og kom så ikke og sig, at du aldrig får noget af din gamle far!

Åh, det var som at falde *op* gennem skyer! Det var som at flyde vægtløst ind og ud af væggene i et stort, lysende hus. Gyngede gennem verden. Jeg var stum af chok!

- Det er et Wurtz, jeg har fået det sendt direkte fra Schweitz, sagde far. - Tag det bare på!

Jeg tog det på armen.

- Nå, hvad siger du?

- Jeg siger, stammede jeg, - jeg siger... har dig og mor råd?

- Mor? Hun ved sgu ikke noget. Det her ur er mellem dig og mig. Os to. Og se lige, hvad det kan! Kom, skal vi kigge nærmere på dyret.

Vi satte os ved spisebordet og studerede urskiven og tandhjulet. Far vidste en masse, han havde læst på lektien.

- Det er kram, grinede han, - og jeg kan godt sige dig, at jeg *aldrig* har haft sådan et ur selv! Det eneste min far gav mig var blodpølse og skæld ud!

Så lænede han sig frem og hviskede:

- Men Alex, det har kostet en formue. Så du bliver altså nødt til at give lidt penge selv.

Jeg holdt vejret.

- Ja, selvfølgelig, sagde jeg. - Hvor meget, far?

- Arh, jeg tænkte, at du kunne give mig til en lille tredjedel. 500 kroner. Var det ikke cirka det, du fik til din fødselsdag?

Det var præcis det, jeg fik, og på en måde var jeg helt lettet. Så kunne jeg holde det ud. Det andet havde også næsten været for meget af det gode.

Uret var fuldstændig fantastisk! Jeg fattede det ikke! Jeg havde tigget om et sejt ur forgæves i over et år, og nu fik jeg et! Så havde mor alligevel ret, når hun sagde, at inderst inde var far god nok. Han havde bare haft det svært, da han var barn, og nu havde han ondt i ryggen og var arbejdsløs. Derfor havde han ligesom fået en usynlig

rustning på, sagde hun. Men inde bagved var han fuld af kærlighed, inde bagved var den *rigtige* far.

Aj, jeg kunne næsten ikke vente med at vise uret til drengene i klassen. Det var så svært! Nu var de på ferier alle sammen, nu skulle jeg gå alene med al den glæde, al den boblen og sprutten i kroppen i syv uger.

Jeg forestillede mig den første dag efter ferien, at jeg rakte armen frem i skolegården, mens solen blinkede i glasset. Jeg lod drengene se uret glitre. De lyttede til urværket og nikkede. De tog tid, helt præcist, på alting. De var alle sammen vildt misundelige.

Men nu måtte jeg bare gå der og vente en hel lang sommer. Jeg opfandt et udtryk, der hed: *at lide aflykke*. For jeg var så glad, at det spillede maven ud, det gjorde næsten ondt. Det følte, som om selve sommeren var blevet større, mere varmebrusende, af det ur.

Og så var det nyt og vildt at have en hemmelighed med far. Så gjorde det ikke så meget, at far stadig var sammenbidt foran fjernsynet. Eller at mor en aften stod i køkkenet og holdt sig for munden med begge hænder, helt op på næseborene, som om hun begravede sig selv. Jeg havde uret.

En dag sendte mor mig ned i Brugsen for at købe æg til pandekager. Hun var glad, vi skulle hygge os, solen skinnede. Jeg ville tage tid på, hvor hurtigt jeg kunne være tilbage. Men da jeg var kommet halvvejs ned til Brugsen og lige ville tjekke minuttallet, viste uret pludselig hele tiden det samme. Tidtagningen virkede, men urværket var tilsyneladende gået i stå.

Jeg rystede armen og klappede forsigtigt på glasset. Der skete ikke noget. Jeg holdt uret tæt ind til øret. Var jeg kommet til at støde skærmen? Ikke så vidt jeg kunne huske.

Jeg skulle lige til at vende om og løbe hjem, da jeg kom i tanke om urmageren. Den lå kun nogle få gader væk, måske kunne en af ekspedienterne kigge på uret med det samme.

Jeg småløb hen ad fortovet og gik op ad trappen til den lille, halvmørke butik. Ekspedienten var en ung mand, som jeg havde set ude fra vejen et par gange før. Jeg tog uret af og rakte ham det.
- Jeg har et ur her, sagde jeg, - men nu er det pludselig holdt med at gå. Tror du, det kan være noget med optrækket?

Ekspedienten vendte og drejede uret.

- Det tror jeg ikke, sagde han.

- Hvad kan det så være? spurgte jeg. - Har det fået fugt?

- Næh, sagde ekspedienten.

- Det er et Wurtz, sagde jeg, selvom han selvfølgelig godt selv kunne se det.

- Ja, der *står* Wurtz, sagde ekspedienten langsomt, - men det er det ikke.

- Hvad mener du? sagde jeg og mærkede noget slå i maven.

- Jeg mener, at det er en billig kopi, sagde ekspedienten. - Hvor meget har du givet for det? Halvtreds kroner? Det er noget bras, sådan noget går altid i stykker, det kan slet ikke betale sig at reparere på det. Jeg er bange for, at det er lige til skraldespanden.

Jeg rørte mig ikke. Jeg stirrede gennem disken. Gennem uret. Gennem ekspedienten. Af en eller anden grund stirrede jeg ligesom ind gennem alting.

Jeg gik en omvej hjem forbi havnen. Der tog jeg uret af og kastede det i det beskidte, mørkegrønne vand. Jeg græd ikke, jeg følte ingen vrede, og da jeg kneb mig hårdt i armen, mærkede jeg slet ingenting. Jeg sad lidt og kiggede på ringene i vandet, der hvor uret havde ramt vandoverfladen.

Og mens jeg sad der, besluttede jeg noget, jeg har holdt i over tredive år. Jeg besluttede, at jeg aldrig ville tale med nogen om uret igen. Aldrig røbe, at jeg havde opdaget sandheden. Ikke så meget som blinke.

Jeg tog min rustning på og rejste mig op. Hvis far spurgte, hvor uret var, ville jeg skynde mig tale om noget andet.

Han skulle aldrig få lov at sige undskyld. Han skulle lide til sine dages ende.

Legenden om fyrsten

Der var engang, i en fattig bjergegn, en frygtet fyrste, der hed Gondwana. Hans borg var bygget på toppen af et bjerg, som hævdede sig mørkt og goldt op over en dal med små landsbyer.

Fyrsten forlod kun sjældent borgen, og altid i en vogn med store, sorte heste. Hvor han kom frem, slog han folk med ubeskrivelig rædsel. Hans ansigt var stort og kantet, med ildrøde, borende øjne, og kæberne var dækket af et kraftigt, gråtsprængt skæg. Han gik overdådigt klædt i guld og silke, han bar altid en tung, mørkerød kappe og sorte støvler.

En gang om året viste han sig i den landsby, der lå for foden af hans borg, for én gang om året krævede han at få en kvinde. Ingen kunne huske, at det nogensinde havde været anderledes, og ingen vovede at trodse fyrsten. Derfor trak beboerne hvert år lod om, hvem der skulle gives væk. Ikke én eneste af de kvinder, han havde taget med sig, var nogensinde kommet levende tilbage.

Nu kom igen den dag på året, hvor fyrsten i rasende fart kom ridende i sin vogn med stejlede, frådende hingste for at hente kvinden. Denne gang var det en bagerdatter, Josia, der havde tabt lodtrækningen og skulle ofres. Hele byen fulgte forstenet fyrsten, da han løftede den grædende kvinde op på sin hestevogn, piskede de sorte heste i gang, og kørte op mod borgen på klipperne.

Da de var ankommet, viste fyrsten Josia det værelse, hun skulle bo i. Det var kun en lille, mørk celle uden vinduer, med nøgent stengulv og nogle få barkede brædder som seng. Han befalede hende at tage sit eget tøj af og i stedet trække i en grov, sækkelignende kjole. Så fulgte han hende ind i tronsalen, hvor han fortalte, hvad han forventede sig af sin kone. Det var to ting. Den første: Total lydighed, uanset hvad han forlangte. Og den anden: at hun havde lært at elske ham, inden der var gået et år. Kunne hun ikke elske ham af hele sit hjerte, når året var gået, ville han kaste hende ud af vinduet i tronsalen.

Fyrsten førte nu Josia hen til vinduet, så hun kunne se, hvad der ventede hende, hvis hun fejlede. Langt nede i de mørke klippefremspring lå skeletterne af de døde koner, og på en klippeskråning midt i det hele lyste det indsunkne lig af den sidste kvinde, der havde ladet livet.

Josia besluttede sig for at gøre, som fyrsten forlangte, at adlyde og elske ham af hele sit hjerte.

Nu fulgte et forfærdeligt år. Hver dag krævede fyrsten, at Josia gjorde sine pligter uden at klage. Først skulle hun vække ham i sengen og made ham med havregrød, som han spyttede i hovedet på hende, hvis den var det mindste for varm eller kold. Så skulle hun hjælpe ham i tøjet, mens han sparkede og slog ud efter hende. Når han var fuldt påklædt, skulle hun kysse ham på munden og hviske ham søde ord, selvom hans læber var fulde af væskende sår og hans skægstubbe lavede små flænger på hendes kinder. Bagefter skulle hun følge efter ham ned ad tårntrapperne til den dystre borgstue. Hele dagen skulle hun sidde på knæ ved hans side, og når han bad hende om at hente ting, vin eller øl eller mad, skulle hun kravle hen over gulvet efter det hele som en hund. Hun måtte ikke grine og ikke græde, ikke tale og ikke lytte. Om aftenen, så snart solen stod lavt bag klippevæggen, skulle hun gå med fyrsten ud på sin aftentur gennem en lille skov halvvejs nede i dalen. Når de var kommet et godt stykke ind i skoven, pegede fyrsten på en fuglerede og bad Josia tage den mindste og skrøbeligste fugleunge i reden og vride halsen om på den. Så satte han sig under et træ og spiste ungen med hud og hår.

Josia gjorde, som fyrsten forlangte. Hun made ham, kravlede gennem borgen, lod sig slå og sparke, og hver aften slog hun en hjælpeløs fugleunge ihjel, som han fortærede med blodet sprøjtende ud mellem tænderne. Hun græd sig i søvn på brædderne og stod op og startede forfra hver dag. Men hvor gerne hun end ville redde sit eget liv, kunne hun ikke elske ham! For hvert kys, han krævede, følte hun større lede, for hvert spark større vrede, og for hver fugleunge, hun kvalte, følte hun større sorg.

En aften, da fyrsten havde spist sin fugleunge og sad i skoven med blodtilklistret skæg, dristede hun sig til at sige:

- Hvis bare du én aften kunne skåne en fugleunge, Gondwana, så tror jeg måske, jeg kunne lære at elske dig.

Fyrsten slog en høj latter op, men blev så ganske stille. Josia mærkede et glimt af håb, en lillebitte bevægelse i brystet og i det samme en svagt dunkende ømhed for fyrsten. Han lod sig røre! Men næste aften, da fyrsten førte hende ud i skoven, befalede han hende at slå *to* fugleunger ihjel med de bare hænder.

Da året var gået, iførte Josia sig sin gamle kjole, redte sit hår og gjorde sig klar. Fyrsten beordrede hende ind i tronsalen, hvor han åbnede vinduet til afgrunden og satte sig foran hende i tronstolen. En sværm af spyfluer sværmede nu om hans skæg. Han spurgte Josia, om hun selv syntes, hun havde opfyldt sine forpligtelser. Josia hviskede, at hun havde udført alt, han havde bedt om, at hun ikke én gang havde nægtet ham noget.

Men fyrsten rejste sig op, pegede på hende og sagde:

- Du kysser mig, men vasker dig hudløs om munden bagefter. Du klæder mig på, men rører mig med væmmelse. Du henter mine ting som en hund, men du har aldrig hentet mig noget, jeg ikke bad om. Du vrider halsen om på fugleunger, men du under mig ikke at nyde måltidet. Og du lover mig kærlighed, men kun hvis jeg holder op med at være den, jeg er. Jeg bad dig, Josia, om at adlyde og elske mig, men du kom aldrig ud af dit hjertes hårdhed, du holdt mere af simple fugleunger end af mig, din egen mand. Jeg siger dig, Josia, at aldrig én dag, ét eneste øjeblik, har du elsket mig!

Fyrsten trådte frem og tog hende hårdt i armen. Han trak hende hen til vinduet ved klippefaldet, hvor skeletterne lå spredt ud mellem sten og jordklimper. Pressede hende frem ved nakken, tvang hende til at se ned:

- Eller tager jeg fejl? sagde han. - Kan du af et ærligt hjerte sige, at du virkelig elsker mig?

Josia stirrede skrækslagen ud over de ulykkelige kvinders kroppe. Hun så en sidste gang op mod morgenhimlen og sagde:

- Det er sandt, alt hvad du siger, Gondwana. Jeg er kommet til at føle en større afsky for dig for hver eneste dag. Jeg har ikke én kærlig følelse for dig i hele kroppen. Jeg ønsker dig intet godt. Men der var ét øjeblik, den aften, jeg troede du ville skåne fugleungen, da følte jeg

et stik i mit hjerte, da følte jeg noget nyt. Men du lyttede ikke, og jeg kan af hjertet sige til dig, at jeg virkelig ikke elsker dig. Engang *ville* jeg gerne, men *kunne* ikke. Nu hverken vil eller kan jeg.

Med de ord løftede hun hænderne, klar til at styrte i døden.

Men fyrsten så på hende med blanke øjne og sagde:

- Af alle mine koner er du den første, der ikke trygler for dit liv! Den første, der ikke råber, at du elsker mig! Jeg har ikke skånet nogen før dig, men du, Josia, du skal leve, fordi du står ved, at du hader mig så inderligt og åbenlyst og af et godt hjerte.

Og så spændte fyrsten sine sorte heste for vognen, svingede piskan over deres skræmte kroppe og kørte i rasende fart Josia hjem til landsbyen for foden af klipperne. Der satte han hende fri og tog brutalt og uden et ord imod den næste kvinde, byen gav ham.

Stikord og grundtemaer

Trolden (aflad og gerningsretfærdiggørelse, syndens radikalitet, synd og nåde)

Brunch (synd, simul justus et peccator)

Spritbilist (de to regimenter)

Bukserne (at vælge side, at følge sin samvittighed)

Mørket (Gud er i mørket, realpræsens)

Hamsteren (den trælbundne vilje, gerningsretfærdiggørelse, det onde, synd og nåde)

Almas helvede (aflad, gerningsretfærdiggørelse, stedfortrædelse, sonedød, nåde)

Ulrik (troens frugter, den trælbundne vilje, et kristenmenneskes frihed)

Uret (synd, det onde, den trælbundne vilje)

Legenden om fyrsten (Lov og evangelium, et kristenmenneskes frihed, nåde)